

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisten 22. vuosikokouksen, pidetty Astoriassa, Ore., joka pidettiin The Western Workmen's Pub. Co:n kutsuntamassa.

Huoneisto sijaitsee 10:n ja Duane katu-
jen kulmassa. Puhelin 365.
Ilmoitushinta 50 senttiä tuumalta kerran.
Naimailmoituksista \$1.00 ensimmäisellä tuu-
malta ja 50 senttiä jokaiselta seuraavalla kerralla.

TILAUSHINNAT YHDYSVALTOIHIN
1 vuosikerta \$1.00, puoli vuotta 60c
CANADAAN
1 vuosikerta \$1.25, puoli vuotta 75c
SUOMEEN
1 vuosikerta \$1.50, puoli vuotta 80c

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE.)

Organ of the Finnish Working Women in America. Published every Tuesday by The Western Workmen's Publishing Co. Advertising rates 50c per inch per insertion.

SUBSCRIPTION RATES

IN THE UNITED STATES:

One year \$1.00, 6 months 60c

IN CANADA:

One year \$1.25, 6 months 75c

IN FOREIGN COUNTRIES:

One year \$1.50, 6 months 80c

ADDRESS:

TOVERITAR

Box 99, Astoria, Ore.

Entered as second-class matter July 18th, 1911, at the Post Office at Astoria, Oregon, Under the Act of March 3rd, 1879.

TOIMITUS

Selma Jokela-McCone

231½ Oak St., Portland, Ore.

Toverittaren yksityisnumeroiden hinta on viisisenttiä kappale pait-
si niputtain ostain, jolloin ne ovat
(viisi kappaletta ja siitä ylös-
päin) kaksi senttiä kappale.

Toverittaren tilaajaluettelo osoit-
taa seuraavaa:

Uusia tilauksia 77
Uudistuksia 26
Katkenneet 70

KIRJEENVAIHTAJILLE

• Täytyy muistuttaa tästä edes joka
• viikko kirjeenvaihtajille siitä,
• että ei saa lähettää paikkakunta-
• kirjeitä eikä lehteen aljotuita
• artikkeleita Astoriaan, vaan to-
• mitukselle Portlandiin. Toimi-
• tuksen osoite on: 231½ Oak St.,
• Portland, Ore.

• Ja muistakaa myöskin se, että
• toimituksella ei ole mitään teke-
• mistä tilausten, ilmoitusten ja
• osotteiden muutosten kanssa.
• Ei saa lähettää osotteiden muu-
• toksia toimitukselle. Kaikki tila-
• ukset, ilmoitukset, ilmoituspuh-
• vit ja osotteiden muutokset tu-
• lee lähettää TOVERIN KONT-
• TORIIN, vaan ei Toverittaren
• toimitukselle. — Muistakaa lä-
• hettää paikkakuntakirjeenne To-
• verittaren toimitukselle.

Naisten toiminnasta

WINLOCK, WASH.

Terve sinä Toveritar, joka tulla
tupsahtelet neuvoinesi jokaiseen ko-
tiin, ken sinua vaan haluaa. Niin
vähällä sinä neuvosi ja opetuksesi
annat kuin yhdellä dollarilla vuode-
na. Niin, kerran viikossa sinä ilmes-
tyt kuin aina muistava tuttava ja
niin oletkin käynyt mieluisiksi, että
ikävä tulee, jos vaan kerrankin pois
jää. Kaikki neuvosi ovat hyviä, vaan
kodin osastosta tykkään erittäin, sillä
olen keittänyt nykyisin sinä neuvo-
tuita kasviruokia ja tätä Helenan
soppalua minua oikein huvitti. Ja
kaikki sinä neuvotut ruokalajit mitä
olen keittänyt, maistuvat hyvältä.
Nykyisin onkin hyvä aika, sillä juuri-
kasvia maalla alkaa valmistua yhä
ja toista. Odotan vaan lisää neuvoja
Täti-Helenalta kasviruokain valmis-
tuksessa.

Osastomme pikneikki onnistui huo-
nosti viime sunnuntaina, kesäk. 18 p.
kun yöllä oli satanut, joten metsä
oli märkää ja niin ollen komitea
joutui muuttamaan paikkaa vasta
sunnuntai-iltana ja tietoa ei voitu
saada joka kummalta ja osa juhla-
yhteisöstä tuli narratuksi ennen ilmoit-
tetulle paikalle, ja niin sitä juhli-
ttiin kahdessa osassa, toiset haalilla
ja toiset löytäen vieraanvaraisia ta-
loja, missä heillä toivomuksen mu-
kaan kului aika raittoisasti kylästel-
lessä. Luultavasti ei kenellekään tul-
lut mitään vahinkoa, sillä tulehan
pikneikit näin kesän aikaan useita
ja tavarat mitä oli tilattu saimme
kaikki hyvin myydyksi.

Ompeluseuran kokous on heinäkuun
6 p. Pöytäsen talolla. Terve tuloa
kalkki, jotka haluatte avustaa työ-
väenliikettä.

Olisihan sitä yhtä ja toista paikka-
kunnan kuulumisia, vaan jätän sen
Toverin kirjeenvaihtajan tehtäväksi.
Toveruudella EMILIA.

TONOPAH, NEV.

Sunnuntaikoulu alkoi toimintansa t.
k. 18 p. Suureksi iloksemme oli sa-
punut kaikki kylämme yksitoista o-
pinhaluista lasta. Opettajina on Ar-
mas Lucas, Iida Johnson ja Alma
Lucas.

Tämän kuun 10 p:nä oli kukka-
iltama. Naisemme joka yksi oli va-
rustettu kukkavilkolla. Mutta voi,
voi teitä miehet. Suvaitsitte kunni-
oitaa itseänne poissaololla. Ja missä
vielä? — Hyl häpeä, kapakka on
liian suuresta arvosta teille. — Ne
puolen tusinaa miestä, jotka olivat
saapuneet, koittivat korvata huuta-
malla kaikki kukat. Siis kiitos teille.

Mrs. Himango lähti automobillilla
tyttärensä ja poikansa kanssa huvi-
matkalle ja vielä otti Sakri Laakson
ajuriksi. Hauskoja matkoja ja ter-
veenä takaisin tuloa. Mrs. ja Mr.
Spark menivät tyttärensä kanssa
farmilleen Californiaan. Samoin Mrs.
ja Mr. Niemi, Hauskaa kesää ja ter-
vetuloa syksyllä takaisin kyläämme.
Ilmat ovat olleet nykyisin niin tu-
kaiduttavan kuumat. Oi! Kuinka
mieheillä rientäisi hetkeksi luonnon-
helmaan virkistämään itseään ja u-
nohtamaan edes hetkeksi jokapäiväi-
sen elämän. Mutta minne mennä? —
Tomu pölysee joka puolella. — Ei
yhtään puuta, jonka varjoon voisi
vetäytyä. Ei järkeä, ei jokea, ei
pieniä puroja, jonka reunalla voisi
levähtää. — A. L.

BARRE, VT.

Osastomme viimeisessä kuukausi-
kokouksessa valittiin Toverittarelle
kirjeenvaihtaja Selma Djed. Onhan
se alvan oikein, että olla paikkakun-
nalla kirjeenvaihtaja, sillä Barressa
tulee joka suomalaisen perheeseen
Toveritar ja luulepa, että Barreen
tulee eniten, suomalaisiin verraten.
Ikävä vaan, että nykyisin on kan-
salaissiamme huonojen työolojen ta-
kia pakotettu pois muuttamaan, joka
on tehnyt suuren vajavaisuuden mei-
dän osastolle, sillä ahkerampia to-
imihenkilöitä on lähtenyt. Etenkin
osastomme kaipaa Aksu Rimpliä ja

KAHVI-JUTTUJA

Nyt taas tahdon vähän kehasta To-
verittaren asiamiehiä, sillä viime vii-
kon tilaajaluettelo osoittaa, ettei ke-
sän helle ole estänyt heitä liikku-
masta jonkun verran. Uusia tilauksia
on lähetetty 50 ja uudistettuja 22 ja
katkenneet on vaan 22.

Mutta nythän se jo tällä viikolla
alkaa se Toverittaren levittämiskil-
pailu, jonka johtokunta oli niin no-
peasti päättänyt toimeenpantavaksi,
että minä en ehtinyt saada ajoissa
siltä tietoa, puhuakseni siitä viime
numerossa halastausta sanaa. Minä
tietysti täydestä sydäimestäni kannan
johtokunnan meininkiä tässä asi-
assa. Toverittaren tilaajamäärä on
kohotettava kymmeneentuhanteen tä-
män kesän aikana, sillä olemme yhä
mieltä. Ja johtokunta on tehnyt
sen jalon työn, että on ryhtynyt aut-
tamaan tämän YKSIMIELISEN kaut-
ta maan ulottuvan toivomuksemme
toteutumista. Siis tekin siellä riveissä

Jäkki Haavistoa. Siinä oli miehet,
jotka ottivat ja täyttivät aina teh-
täväänsä ilman nurinseurasta ja sellai-
sia miehiä ja naisia pitäisi olla pal-
jon. Toivon heille innostusta ja kes-
tävyyttä siellä, missä työlöt heitä
kulloinkin pitää. Sitte vielä on yksi
ikävä puoli, täällä ei ole suomalaisia
tyttöjä, sillä katsokaas, eihän ne
nuoret miehet tahdo viihtyä täällä
ilman nuoria tyttöjä. Ottakaapas
tämä, tytöt, muilla paikkakunnilla
huomioonne, sillä täällä on pulskia
kivenhakkaajia ja samalla täällä on
hyviä palveluspaikkoja, 5 ja 6 doll.
viikko ja suomalaisia halutaan ko-
vasti, sillä joitakin suomalaisia täällä
palvelee. Myöskin näiltä kysellään,
että eikö tänne saataisi niitä tule-
maan. Sitte täällä on hyvä, puhdas
ja raitis ilmanala.

Mutta kaikista vastuista huoli-
matta osastomme jäsenten Ivar
Markkulan ja K. Sauntin emännät
kävivätkin Saksassa ja toivat kumpi-
kin pulkan pojan. Onnea äideille ja
pikkutovereille.

Paikkakunnan poliisit ovat kyselleet
useinmalta suomalaiselta, että minne
on lähtenyt eli muuttanut Frank Sai-
man. Kuuluu olevan joitakin asioita
selvittämättä. Frank Saiman toimi
superintendentinä New Barre Granite Co.
viime talvena.

Ilmat ovat nykyisin olleet hyvin
sateisia, mutta silti näkyy miehiä
kovasti janottavan, mitä sitte kuu-
milla ilmoilla.

Toveruudella S.

LAURIUM, MICH.

Täällä alettiin taas sosialistivaino
kaivosyhtiöiden taholta. Aivan syyttä
vangitsi komppanian poliisi David
Jäntin ja pieksi vielä pahanpäiväi-
seksi. Täällä kun on komppanialla
oma oikeuslaitoksensaakin, jolle ei
muka kaupungin virkakunta mitään
mahda. Kohta kai aletaan rakentaa
omaa vankilaakin, ettei tarvitse kau-
pungin putkaakaan käyttää. Se oi-
sikin sievä temppu pistää omaan van-
kilaan ja pitää siellä joitain kuu-
kausia syömättä, niin sillä sen jo
luulisi sosialismin lähtevän ainakin
niiden mielestä, jotka pitävät vatsaa
jumalanansa, kuten herraskaiset y-
leensä pitävät. Mutta pitäisi sitä
sentään muistaa, että sillä, nimittäin
ylöspäinvalloittamisella on va-
paustalutusta aina viety eteenpäin
nopeammin kuin tasainen kehitys si-
tä veisi.

Täällä on työväestö kyllin nöyryä,
mutta enemmistö on sentään oikea-
luontoista, joka merkitsee, että nöy-
ryys ei kestä yli normaalin, jos
viattomia ihmisiä aletaan syyttää val-
nosta, voi oikeustajunta asettua syy-
tettyjen puolelle siksi valtavana, että
ei ole osattu aavistaaakaan.

Täällä myös hommataan komppa-
nian taholta yleistä mässäysjuhlaa,
jossa tullaan pitämään puheita kom-
ppanian hyvydestä ja Jumalan lau-
peudesta, mutta työlliset kal ruu-
milissaan tuntevat sen hyvyyden mitä
he ovat osakseen saaneet kaivosten-
runnaajain taholta. Jos he eivät tuot-
taisi 20 senttiä voittoa jokaista ku-
paripaunaa kohden, niin paljon vä-
hemmän vielä heistä huolehdittaisi.
Ihmeteltävää lyhytnäköisiä ne ovat

auttaa tämän yhteisen toivomuk-
semme toteutumista ja

VÄRVÄITYKÄ TOVERITTAREN
LEVITTÄMISARMEIJAAAN!

Kuten olette jo kilpailuilmotukses-
ta lukeneet, saavat uutterimmat ti-
lausten kerääjät runsaan korvauksen
työstään, sillä palkinnot todellakin
ovat käytännöllisiä ja hyödyllisiä ja
niiden voittamisedot ovat vielä niin
peräti huokeat. Lukekaa tuo ilmoitus
tarkoin, niin myönnätte sen itsekin.
Teidän tehtäväksenne jääpi tehdä
niiden saanti hieman vaikeammaksi,
ryhtymällä niin uutteraan tilausten
keräämiseen, ettei kukaan pääse to-
sensa edelle, vaan että tilauksia tulee
tuttakun joka viikko jokaiselta paik-
kakunnalta.

Ja tällä kertaa on päätetty, että
kilpailuauka päättyy VARMASTI, ku-
ten se on ilmoitettu päättäväksi, nim.
lokakuun 1 päivänä, joten on parasta
ILMOITTAUTUA KILPAILIJAKSI
HETI JA RYHTYÄ TOIMEEN.

STOCKETT, MONT.

Oikaisu.

Koska Toverittaren punaisessa nu-
merossa julkaistu Stockett'in s. s. o.
ompeluseuran tilikertomuksessa on
tullut paha virhe, onko se sitten tul-
lut kirjeenvaihtajalle tai painossa. Ja
koska nimimerkki "Hälpäri" "So-
sialistissa" on saanut siitä suuren nu-
meron, tai aineen mistä on voinut
kirjoittaa, niin panen tähän uudelleen
sen kertomuksen, josta edellinenkin
on otettu ja on se seuraava:

Tuloja iltamista \$351.80
Lainoja käytetty 25.25

Yhteensä \$377.05

Menoja, jotka jakaantuvat seura-
vasti:
Maksettu lainaa \$25.25
Luovutettu osastolle \$212.44
Annettu avustusta \$15.25
Yleensä markkina- ja iltama
tarpeisiin \$124.11

Menot yhteensä \$377.05.

Ennen julkistusta tilikertomukses-
sa mainittiin iltamatarpeisiin käyte-
tyn vaan \$24.11, joten sata olisi jää-
nyt pois ja josta "hälpärikin" on
sen suuren kassanvaihinkin tehnyt.
Tilit on tarkastanut Minnie Rakko-
la, Hanna Turpea ja Mary Hakala.
Ovathan "radikaalit" huutaneet kas-
sanvaihinkia jo aikaisemmin ennen-
kuin tällä oli tarkastettukaan ja ih-
mekös nyt kun saivat hyvän tilai-
suuden tilikertomuksessa olleesta vir-
heestä, jonka nyt oikaista.
Rahastonhoitaja ANNA LAINE.

WOODLAND, WASH.

Koska paikkakunnilla tämä virka mi-
nulle, niin koetan täyttää virkani
parhaani mukaan.

Osastollamme oli puolivuosis kokous
tämän kuun 18 p. jossa valittiin
virkalliset seuraavalle puolelle vuo-
delle.

Valituksi tulivat: organiseeraajaksi
ja rahastonhoitajaksi C. Carlson. Ra-
hastonkirjuriksi Hanna Basso (en-
tinen). Kirjeenvaihtajaksi O. Saas-
tamoinen (entinen). Agitaattoriksi
H. Basso. A. Saastamoinen ja lisää va-
litaan seuraavassa kokouksessa. Ti-
liantarkastajiksi O. Saastamoinen, J.
Wilson ja varalle T. Tuisku. Huvi-
toimikuntaan H. Basso, A. Saasta-
moinen, H. Carlson, F. Koski, T.
Tuisku. Uutisten kirjoittajiksi Tove-
riin F. Koski ja Toverittaren minä
allekirjoittanut. Toivon vaan itseku-
lekin innostusta ja huolellisuutta teh-
täviissä.

Matkustivat. Toverit Jaakko ja
Annie Paulin matkustivat Butteen,
Mont. Heissä menetti osastomme in-
nokkaimmat toimihenkilöt. Toivon,
että pysyy sama innostus mukana-
ne kun palaatte takaisin joukkoom-
me. He alkavat viipä vuoden But-
tessa ja sitte tulla takaisin tänne

Ja tässä kilpailussa annetaan vie-
lä kunniakirjakin kaiken muun hy-
vän lisäksi niille, jotka kilpailussa
suorittavat voittajina. Jännityksellä
odotan lokakuun ensi päivää näh-
däkseen kuka nuo kunniakirjat tulee
saamaan, sillä ne tietysti tullaan va-
lokuvaamaan. myöskin Toverittaren
kymmenvuotisjulkaisussa sitten kun
se aika tulee. Nyt nähkääs tehdään
Toverittaren historiaa.

Olisi paljon pakisemista päivän
tapahtumista, mutta tilanahtauden
tähden täytyy jättää seuraavan vii-
kon lehteen.

Kovin ikävä taittovirhe oli pujah-
tanut Toverittaren viime numeron
kirjoitukseen: "Palvelijatarkeymyk-
sestä". Siitä oli alusta tilpahtanut
kokoalainen pitkä kappale pois. Kun
ei minulla ole täällä käsikirjoitusta,
niin en voi sitä nyt oikaista, niin
eksyttävä kuin tuo virhe lukijalle on-
kin.

SELMA-TATI.